

30. obletnica samoupravljanja in 30-letnica izvolitve prvega delavskega sveta

V avgustu 1950. leta, točno 13. avgusta, je bil v takratnem podjetju Veriga Lesce izvoljen prvi delavski svet. Štel je 43 članov od skupaj 300 zaposlenih. V tem letu je izšel zvezni zakon o delavskih svetih, ki je pomenil začetek samoupravnega socializma.

Samoupravljanje je kakovostno nov družbeni odnos in tudi nov sistem upravljanja, nova oblika družbene organiziranosti, za kakršno dotle nismo imeli nobenega vzora. Zato smo iskali svoje izvirne rešitve, pri čemer smo dobili mnogo izkušenj, napravljene pa so bile tudi velike napake in zablode.

Prvi delavski sveti v letu 1950 so bili poskusni delavski sveti, ki pa so pokazali veliko zrelosti in zainteresiranosti delovnih ljudi za samoupravljanje. V Jugoslaviji smo pričeli s samoupravljanjem v času, ko delavski razred v določenih krajih sploh ni bil razvit.

Prva leta samoupravljanja, od leta 1950—1960, so bila leta najvišje gospodarske rasti v Jugoslaviji in tudi v svetu. Poznane so Titove besede, ki potrjujejo, kako pravilno pot notranjega razvoja smo začrtali. Njegove besede so bile besede pohvale in obenem začudenje, po kod delovnim ljudem, po vseh prestanih težavah in vojnih strahotah, toliko moči in volje do dela. Poznane so prostovoljne delovne akcije v delovnih organizacijah, kjer so posamezniki, in to ravno v Verigi, dosegali jugoslovanske rekorde. Iz zapisnikov prvega delavskega sveta v Verigi lahko spoznaš, kakšni so bili prvi koraki samoupravljanja. Predvsem se iz dela prvega delavskega sveta točno vidi odgovornost vsakega posameznika, ki jo je vsak poznal, se zavedal in tudi izvajal.

Odnos do dela, težki pogoji dela, skupne delovne akcije in pravilno izvajanje odgovornosti, vse to je botrovalo, da so bili ljudje složni, enotni in kar je najvažnejše, bili so si prijatelji. Pregovor »V slogi je moč« bo veljal še mnogo časa. Zdi se mi, da smo se ljudje z izboljšanjem življenjskih pogojev preveč odtujili drug od drugega. Nekateri, ki so v svojem standardu dosegli določeno višino, ne zanimajo več niti gospodarske probleme družbenopolitične aktivnosti v naši družbi.

Mi smo se odločili za samoupravni razvoj, ki je prinesel

že ogromne rezultate. Naša družba je bila v krizi vedno tedaj, ko smo bili v zastoju v razvoju samoupravljanja. Bolj je bila uveljavljena samouprava v določeni DO, večji so bili njeni gospodarski uspehi. Prav tako se je gibal celotni razvoj naše družbe. Da je to resnica, se je pokazalo v posameznih obdobjih od leta 1950 dalje. Tako so se takšne krize pokazale 1966—68 in 1971. leta, ko je bilo samoupravljanje najbolj zanemarjeno.

Leta 1974 smo sprejeli novo Ustavo in kasneje zakon o združenem delu. To so dokumenti, ki urejajo današnje stanje našega samoupravljanja, ki postaja dejansko že prevladujoč družbeni odnos na mnogih področjih naše družbene in gospodarske aktivnosti.

Skozi vse faze razvoja so morali tudi delavci tovarne Veriga, kjer so jih spremljali različni problemi in seveda tudi uspehi. Razvoj delovne organizacije sam zgovorno kaže, koliko smo uspeli in koliko še moramo.

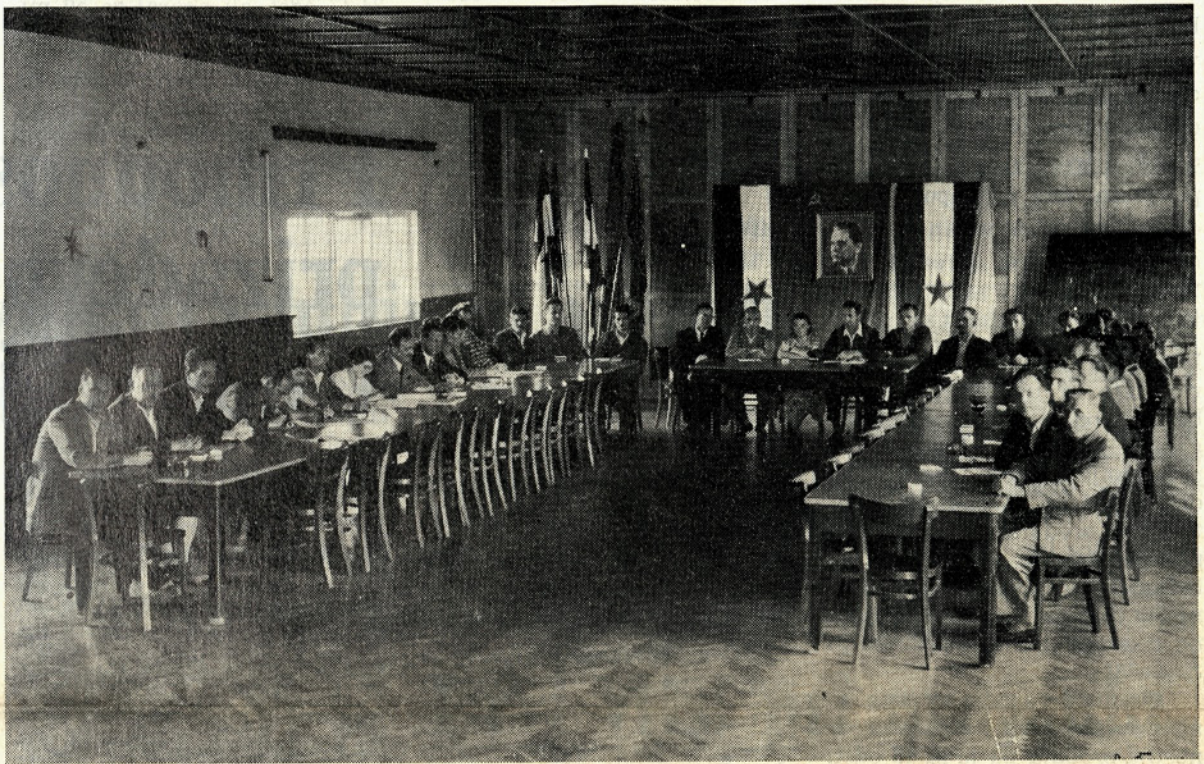
Z vse širšim razvojem samoupravljanja bomo morali sodelovati tudi pri urejanju družbenih dejavnosti.

Ko govorimo o razvoju samoupravljanja, ne moremo mimo težke gospodarske in politične situacije v naši državi in v svetu sploh. Poleg vseh elementov, ki od zunaj pritiskajo na naše gospodarstvo, je mnogo slabosti, ki jih bomo morali rešiti mi sami. Potrebno bo analizirati vse naše slabosti in napake, potem pa odločno spreminjati stvari, o katerih sedaj samo govorimo.

V sedanjem času največ razburjenja med delavci v delovnih organizacijah povzročajo delitev čistega dohodka in sredstev za osebne dohodke. To so stvari, zaradi katerih se znižuje tudi produktivnost in s tem uspešnost DO. Tudi tu ne bomo dosegli zadovoljivih uspehov, če o tem ne bomo enako odgovorno sodelovali vsi delavci.

Prvi delavski svet leta 1950 s problemom delitve osebnih dohodkov ni imel problemov, saj so bile takrat plače še določene. Tudi glede tega ima sedanji delavski svet in s tem vsa samouprava v delovni organizaciji mnogo več obveznosti, nalog in s tem tudi več pristojnosti.

Vsi delavci v delovni orga-

Delavski svet iz leta 1956

nizaciji in izven nje, se bomo morali zavedati, da se bomo prvo dogovorili o ustvarjanju dohodka in šele nato o delitvi. Ustvariti pa bomo morali čim

več, če bomo hoteli tudi več deliti.

Geslo stabilizacije leta 1950 je bilo:

Vse za TITOVO petletko!

Geslo samoupravljanja danes?

Vsi in povsod delajmo bolje!

B. T.

Kako so razpravljali pred 30-letni

Z a p i s n i k 7. seje DS, katera se je vršila 20. II. 1951 ob 17. uri.

Navzoči: Žele Franc, Magdič Pavel, Slapnik Franc, Intihar Rudolf, Bertoncej Jože, Vida Valentin, Prešeren Jože, Oblak Vilko, Zupan Jože, Kovčič Janko, Kacjan Gorazd, Rutar Franc, Bertoncej Ivan, Obid Mirko, Šoberle Andrej, Prešeren Marija, Mulej Mirko, Žohar Ema, Grošelj Jože, Brence Martin, Žagar Lovro, Kodras Janez, Živko Alojz, Mrgole Jože, Brejc Anton, Novak Matevž, Geratič Milan, Beravs Gizela, Špec Ivan, Vovk Jože, Vovk Franc, Žemva Franc.

Opravičenih: 5

Neopravičenih: 6

Predlagan je bil naslednji dnevni red:

1. Predavanje o finančnem poslovanju in odnosu podjetja z Narodno banko.

2. Volitve v višje gospodarsko združenje.

3. Razno.

Ad. 1) Tov. direktor NB, Radovljica je pod prvo točko predaval o finančnem poslovanju in odnosih podjetja do NB.

Po predavanju se je razvila živahna debata.

Ad. 2) Tov. predsednik DS je v kratkem razložil pomen volitev v višje gospodarsko združenje. Tov. Slapnik je analiziral in se podrobneje dotaknil pomena volitev. Sledila je kratka diskusija.

Tov. Žemva je podal predlog za volilno komisijo, in sicer za tov. Mrgole Jožeta, Zupan Jožeta, Žagar Lovrota. Predlagani so bili soglasno sprejeti. Volilna komisija je pojasnila potek volitev. Tov. Geratič je predlagal za člane višjega gospodarskega združenja sledeče tovariše: Novak Matevža, Japelj Ludvika, Mulej Mirkota. Predlagani so bili soglasno sprejeti. Podana sta bila naknadno še dva predloga, in sicer za tov. Intiharja in Žagar Lovrota, katera sta bila istotako soglasno sprejeta. Volilna komisija je

razdelila volilne listke in po volitvah objavila sledeče rezultate:

Novak Matevž	29 glasov
Japelj Ludvik	25 glasov
Mulej Mirko	20 glasov
Žagar Lovro	14 glasov
Intihar Rudolf	5 glasov
Kacjan Gorazd	2 glasa
Rezar Valentin	1 glas

Ad. 3) Tov. Žele poudarja, da se člana DS tov. _____ in _____ ne udeležujeta sej, ter DS predlaga, da se jima da pismeni opomin. V kolikor se še nadalje ne bosta udeleževala, se jih bo na množičnem sestanku razrešilo dolžnosti. Tov. Živko Alojz s prevzemom Industrijskega magazina v Okrajni magacin ni več naš uslužbenec, ter se bo na bodoči seji razpravljalo o nadaljnjem ali lahko ostane član DS ali ne.

Ker je bil dnevni red izrpan se je seja zaključila ob 19.30 uri.

S. F. — S. N.
Predsednik DS: Žele Franc l. r.

Polletno gospodarjenje

Pri obnovi I. trimesečja smo ugotavljali, da tako ostanek čistega dohodka temeljnih organizacij, kot tudi drugi rezultati gospodarjenja niso bili povsem zadovoljivi.

V II. trimesečju se je situacija bistveno izboljšala in so bili v okviru DO doseženi naslednji rezultati:

(poslovni sklad, sklad skupne porabe).

Načrtovana akumulacija je za 12 odst. prenizka, pa tudi nižje dosežena kot v letu 1979.

Glede na splošno zvišanje cen repromaterialu so nam bile zelo pozno povišane prodajne cene za 12,4 odstotka.

Po temeljnih organizacijah

		plan I-VI 80	doseženo I-VI 79
		indeks	
količinska proizvodnja v kg	6,412.212	99	99
vrednostna proizvodnja v din	325,058.432	100	118
količinska prodaja v kg	6,276.619	97	100
vrednostna prodaja v din	298,005.651	89	113
dosežene prodajne cene din/kg	47,48	92	113
doseženi izvoz v \$	2,092.419	76	150
doseženi uvoz v \$	960.833	42	67
povprečni OD na zaposlenega	8.095.54	102	119
celotni prihodek v din	496,917.030	94	117
ostanek čist. doh. (brez stan.)	18.865.829	98	102

Delavski sveti in zbori delavcev so obravnavali polletne rezultate in ugotavljali, da je bilo gospodarjenje temeljnih organizacij na plan z določenim presežanjem dobro, razen v sidrskih verigah. Zaradi preorientacije v brodarstvu na manjše plovne objekte izdelujemo za ladjedelnice sidrne verige drobnejših dimenzij ter zato ni možno dosežati plana količinsko in finančno.

Planirane prodajne cene še niso dosežene za 8 odst., vrednostna prodaja pa je za 13 odst. manjša. Zaloge izdelkov so bile ob koncu preteklega leta zaradi ugodne konjunktore na najnižji ravni, treba jih je bilo dopolnjevati v asortimentu in količini, pa tudi snežne verige smo izdelovali na zalogo. Prodajni rezultati se bodo bistveno izboljšali ob koncu III. trimesečja in delno proti koncu leta.

Izvozne naloge niso bile dosežene za 24 odst. Izvozne rezultate bomo popravili z odprodajo in izvozom snežnih verig in kompletiranjem drugih izdelkov. Kljub težavam upamo, da bomo le dosežali izvoz v višini 7,000.000 dolarjev.

Plan celotnega prihodka in delitve smo dosegali:

	napram planu 80	napram I. poll. 79
	indeks	
celotni prihodek	48	117
porabljena sredstva	47	116
dohodek	49	118
prispevki in davki	47	123
čisti dohodek	50	114
za OD	50	120
ostanek za sklade	34	91
za rezervni sklad	87	118
akumulacija (ostanek čistega dohodka za sklade in nadminimalna amortizacija)	38	94

Iz doseganja je razvidno, da smo dohodek povečali le za 18 odst., OD pa za 20 odst. in smo tako kršitelj resolucije za 7 odst. kljub temu da OD nismo poviševali od oktobra 1979 dalje. Prevelik je porast porabljenih sredstev, porast dohodka pa vsaj za 10-15 odst. prenizek.

Prav tako nismo dosegli načrtovana sredstva za sklade

je bil ostanek čistega dohodka za sklade dosežen takole:

	din
TOZD vijakarna	4,636.637
TOZD verigarna	3,853.954
TOZD sidrne verige	1,008.788
TOZD kovačnica	2,412.744
TOZD orodjarna	1,294.366
TOZD vzdrževanje	2,933.354
TOZD TIO	2,725.987
SKUPAJ:	18,865.830

Pri tem so tozdi verigarna, vzdrževanje in TIO obračunavali tudi nadminimalno amortizacijo.

Če bi razmere gospodarjenja ostale v naslednjem obdobju iste kot v II. kvartalu, bi lahko s planskimi obveznostmi finančni rezultat bistveno popravili in dosegali zadosten dohodek za usklajevanje OD z življenjskimi stroški in načrtovano akumulacijo.

V začetku junija pa so nastale bistvene gospodarske spremembe — devalviran je bil dinar za 30 odst., z drsenjem od

v kratkem času dohodkovne uspehe eliminirale. V okviru države namreč uvažamo okoli 60 odst. reprodukcijskega materiala, odnos v Sloveniji bo verjetno še večji, ker imamo velike predelovalne kapacitete.

Največji negativni učinek devalvacije — o katerem pa nihče noče govoriti in slišati — je znižanje realne vrednosti poslovnega sklada za obratna sredstva in vseh sredstev naloženih v bankah, ki so v glavnem posojena gospodarstvu.

V razdobju zadnjih 8 mesecev smo uspeli povišati kratkoročno kreditiranje pri LB Radovljica in Interni banki SŽ za 34,27 odst. ali skoraj za 50 milijonov din.

Če predpostavljamo, da so se samo surovine podražile od 1. 1. 1980 dalje skupo za 45 % in če upoštevamo že navedene podražitve za II. polletje ter podražitve, ki še niso upoštevane, pa bodo sukcesivno nastajale, bo v kratkem nastala nova potreba po povečanju tujih obratnih sredstev vsaj v višini 40 milijonov din.

Banke same so nelikvidne in so komaj sposobne redno kreditirati pripravo in izvoz gotovih izdelkov, kratkoročne kredite pa kvartalno znižujejo za 5 odst.

Podražitve bodo imele negativni vpliv tudi na poslovni rezultat, ki se bo najprej odražal v zmanjšanju nadminimalne amortizacije v višini ca. 20 milijonov in v negativnem rezultatu nekaterih tozdov.

Trenutno še ni realnih možnosti, da bi učinke podražitev

pokrivali z doseganjem višjih prodajnih cen v izvozu, kajti v najbolj razvitih ekonomijah zahoda nastopa recesija, na notranjem tržišču pa ni verjetno, da bi kovinsko-predelovalna industrija smela primerno zvišati prodajne cene. Gibanje cen je že v I. polletju doseglo letna predvidevanja.

Življenjski stroški so se povišali za 19,2 odst. (december 1979 : junij 1980) in se gibanje približuje letni stopnji 40 odst.

Uvoz opreme je ustavljen, tudi uvoz repromateriala, nadomestnih delov, orodja, itd. se zaradi pomanjkanja deviz omejuje z najrazličnejšimi omejitvenimi ukrepi.

V prihodnjih mesecih bo celotna DO v izjemno težkem položaju ter bi bili zato potrebni ukrepi, da bi negativne vplive zmanjševali na minimum.

Zvone Jakopič

Prihodnost Verige zahteva prizadevno delo in spremembe v mišljenju in organiziranosti

Dokaj realno zveni ocena, da se v tem času vsi delavci tovarne, posebej odgovorno pa še poslovodni organi in strokovne službe, ukvarjamo z oblikovanjem izhodišč in ciljev bodočega razvoja tovarne v nadaljnjih petih letih, pri čemer imajo nekateri predlogi tudi dolgoročne posledice. Ker močno poudarjamo prednostne dejavnosti bodočega razvoja, ki jim pravimo na kratko kar prioritete, ker govorimo o prestrukturiranju proizvodnje v nove izdelke in izdelke, ki so akumulativni. Po odzivu na zborih delavcev smo poročevalci dobili občutek, da je treba nekatere zadeve pojasniti na razumljivejši način in da le ni vse tako preprosto, kot se zdi na prvi pogled. Zato ima pričujoči sestavek predvsem namen pojasniti razloge za predvidene usmeritve.

Iz ocene sedanjega stanja in predvidevanj o prihodnjem dogajanju, o čemer sklepamo na osnovi informacij in analiz, ugotavljamo, da je naš proizvodni program potreben večjih sprememb. Predvsem se moramo otresti materialno angažirane proizvodnje, ki je nadvse neugodna zaradi dveh razlogov: zaradi močnih podražitev surovin in energije, kar se še ni ustavilo, in zaradi pomanjkanja osnovnega materiala, ki se bo ob stanju, kakršno vlada v slovenskih in jugoslovanskih železarnah, nadaljevalo tudi v prihodnjem obdobju. Materialno angažirana proizvodnja rabi tudi veliko manipulativnega prostora in ne nazadnje predstavlja nemajhne transportne stroške. Finančni kazalci take proizvodnje kažejo veliko občutljivost na vse podražitve, ki jih zaradi neugodnih razmerij ni možno nadoknaditi z dvigom produktivnosti, tako predstavlja možen izhod iz takega stanja le odobritev novih prodajnih cen. Pridobivanje soglasij za nove cene pa je v sedanjem času nadvse zahtevno, zamud-

no in dolgotrajno opravilo, ki koncu koncev ne daje zelenih rezultatov v celoti.

Posebej velja poudariti, da se pri proizvodnji navadnih verig srečujemo na domačem trgu z resno konkurenco, ki je nikakor ne gre zanemarjati. Postavlja se vprašanje, ali je sploh še smiselno, da trošimo trud in energijo v konkurenčnem boju za prevlado pri enostavnih izdelkih. Ali ne bi bilo bolje, da to proizvodnjo prepustimo konkurentom, sami pa nadaljujemo s tistim, v čemer imamo prednost, in kar, če hočemo, tudi znamo izdelovati — verige višjih kvaliteten stopenj, s posebnimi zahtevami pri mehanskih lastnostih in oplenitene z nadaljnjo tudi toplotno obdelavo.

Čeprav smo si postavili prioritete bodočega razvoja, ki jih predstavljata proizvodnja industrijske opreme in proizvodnja orodja, moramo vedeti, da je sedanja proizvodnja še vedno tista, ki mora s svojo večjo ali manjšo sposobnostjo nositi vse breme nadaljnega razvoja. Ne gre zanemarjati tudi dejstva, da je tudi proizvodnja, ki ustvarja veliko amortizacijo, še vedno zanimiva in pomembna za nadaljnji razvoj in investicijsko graditev. S tem, ko dajemo v ostalih temeljnih organizacijah prednost akumulativnemu programu, torej sistemom delu proizvodov, ki prinašajo večji dohodek, pomeni to prestrukturiranje proizvedenih količin med posameznimi skupami proizvodov, kar bistveno popravlja poslovne rezultate. Finančni kazalci o doseženem poslovnem uspehu zgovorno kažejo, kaj je tisto, kar prinaša dohodek.

Taka preusmeritev predstavlja 1 vrsto prestrukturiranja. Drugi del te pomembne naloge naj bi predstavljali novi proizvodi ali novitete v proizvodnem programu. Tudi te so zelo pomembne. Reči moramo, da nam stvarne zmogljivosti v pripravljalni funkciji proizvodnje

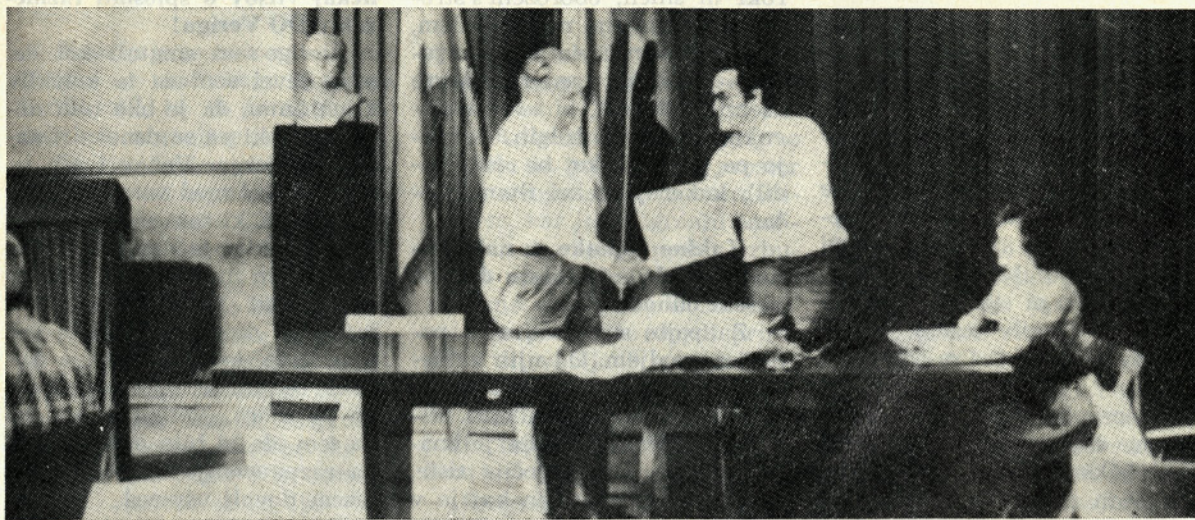
ne omogočajo enakomernega napredovanja tako pri načrtovanju kot pri osvajanju novih proizvodov. Razumljivo zahtevajo teoretične podlage in zasnove o novih proizvodih in veliko praktičnega dela in adaptacij v času poizkusne proizvodnje, posebno ker vse funkcije v proizvodnji še niso izpostavljene tako, kot to narekuje zahtevnejša proizvodnja. Če upoštevamo našo togost in vztrajnost, moramo k temu dodati še dejstvo, da je brez radikalnih sprememb možno le s postopnimi koraki priti do končnega cilja. Nekih bistvenih sprememb brez velike zavzetosti slehernega posameznika, ki sodeluje v proizvodnem procesu s svojim prispevkom, ne bo možno doseči.

Kljub temu da v prihodnjem obdobju načrtujemo večje količine proizvodov, ki so akumulativni v posameznih tozdih, se struktura razmerja le počasi popravlja. Kaj storiti ob taki ugotovitvi, da bi pozitivne tendence pospešili? Vsekakor bo treba izdelati dodatne analize za posamezne tozde s kazalci uspešnosti posameznih variant, kar bo omogočilo izbiro najugodnejše variante, ki bo osnova poslovnim odločitvam za prihodnje obdobje. Zelo zanimiva analiza je bila izdelana za tozdi Sidrne verige, ki zgovorno nakazuje potrebne ukrepe in smeri nadaljnega razvoja.

Ob koncu naj povemo, da je smotrno, da v borbi za boljšim poslovanjem nastopamo v DO povezano, upoštevamo celotni proizvodni program, se odločamo za interesantno proizvodnjo, pri čemer naj sedanja organiziranost ne nastopa kot ovira ali omejitve, kar je pogosto najresnejši problem. Organiziranost je tista, ki se mora prilagoditi stanju in naj bo oblikovana tako, da bo omogočala optimalno delo in rezultate, in mora preseči lokalno ali subjektivno komponento.

Gvido Melink

Zadnji delavnik v Verigi

5. izredna seja delavskega sveta DO dne 29. 8. 1980 ne bi bila nič posebnega, če ne bi bilo na dnevnem redu ene točke — imenovanje direktorja DO. Prav zaradi te točke pa je postala seja pomembna in izredna. A ne nameravam opisovati tega pomembnega dogodka, ki je tako odločilen za vsako delovno organizacijo. Na tej seji smo se namreč poslovili od bivšega direktorja Vinka Golca ki je odšel na novo delovno dolžnost.

Imel sem prijetno, istočasno pa pomembno dolžnost, da mu ob slovesu v imenu delegatov delavskega sveta, družbenopolitičnih organizacij in delavcev Verige, spregovorim. Skoraj dvanajstletno vodenje DO ni kratek čas, a tudi ne tako dolg, da bi lahko pozabili na pomembne in za Verigo odločilne poti, ki so odraz njegovega dela.

Če se v mislih povrnemo v leto 1968, to je leto dni pred njegovim prihodom in se sprehodimo po prostoru, na katerem stoji tovarna, ter to primerjamo s stanjem, kakršno poznamo danes, opazimo veliko razliko. Zrasle so nove proizvodne hale, urejeno je vprašanje energetike, v posameznih tozdih so sodobni stroji. Seveda pa se vseh želja ni dalo uresničiti, saj smo se srečevali s pomanjkanjem finančnih sredstev. Zgraditi smo morali infrastrukturne objekte v tovarni, saj je bilo to področje pred tem zanemarjeno. Povsod je bilo vpleteno v te odločitve njegovo delo, njegova smelost in odločnost.

Velika so bila njegova prizadevanja za izboljšanje družbenega standarda delavcev Verige, tako za gradnjo stanovanj in počitniški dom. Svoj delež je prispeval tudi k razvoju samoupravnih odnosov in uveljavljanju ZZZD v našo DO.

Odlikovala ga je zlasti skrb za slehernega člana kolektiva, saj nam je znal prisluhniti in skušal naše težave tudi reševati, seveda v okviru danih možnosti.

Seveda bi bilo nesmiselno reči, da mu nezadovoljneži ne bi mogli najti stvari, ki jih ni dobro opravil ali pa sploh pre-

slišal. Menim pa, da moramo vedno kritično oceniti celotno delo človeka in ga nato tudi tako ceniti, ne pa po posameznih napakah. Zato menim, da ga bomo pogrešali, saj nas zapušča v letu, ko gospodarska situacija v Jugoslaviji nalaga

pred nas velike obveznosti in bi nam bile njegove izkušnje v veliko pomoč.

Ob slovesu mu je spregovoril tudi predsednik poslovodnega sveta SOZD Slovenske železarne Igor Uršič. V svojem govoru je poudaril veliko vlogo

Poslovni rezultati v juliju in avgustu

Čeprav sta bila julij in avgust poletna meseca, predvsem dopustniška, je proizvodnja in prodaja v naši delovni organizaciji potekala v normalnem obsegu. Proizvodnja je bila sicer nekoliko manjša kot v preteklih mesecih, dosežena prodaja pa je preseгла planiran obseg. Izvoz je v juliju še zaostajal za predvidenim. V avgustu pa je bil dosežen 123 odst. v primerjavi s planom. Kljub boljšemu izvozu v avgustu je kumulativno doseganje plana izvoza v osmih mesecih le 79 odst., tako da bomo morali do konca leta pospešiti izvoz in tako izpolniti planirane obveznosti za to področje, kar je v letošnjem letu prioriteta naloga.

Tozd Vijakarna je v juliju in avgustu proizvedla več kot je bilo predvideno. Tako je v osmih mesecih leta preseгла težinski plan proizvodnje 5,6 odstotno. Tudi realizacija izdelkov je zadovoljivo potekala, saj je večja od proizvodnje. V juliju so prodali za 12.000.000 din izdelkov, v avgustu pa skoraj za 15.000.000 din. Tako je kumulativni plan vrednosti prodaje konec avgusta presežen za 12 odst., kar je vsekakor razveseljiv podatek. Boljšo proizvodnjo pa ovirajo nekateri problemi, ki se stalno pojavljajo. V zadnjem času je to pomanjkanje embalaže.

Tozd Verigarna v obeh poletnih mesecih ni izpolnila količinskega plana proizvodnje. Stalno je bilo prisotno pomanjkanje določenih dimenzij materiala, kar pa skuša nabava rešiti v septembru. Ozko grlo predstavlja površinska obdelava verig, še posebno pri drob-

nih ročno varjenih verigah in pri snežnih verigah za osebna vozila. Realizacija verig je bila v juliju in avgustu rekordna v letošnjem letu. Začela se je odpreda snežnih verig. Kljub temu plan realizacije v osmih mesecih še ni dosežen.

V tozd Sidrne verige količinskega plana proizvodnje v juliju in avgustu niso dosegli tako na internem kot tudi eksternem trgu. Delno so vzrok velika popravila nekaterih strojev. Odpreda je v juliju in avgustu vrednostno večja od plana. Tudi povprečno dosežena prodajna cena je bila dosežena v primerni višini, kar je posledica strukture asortimenta. Proizvodnja za potrebe internega trga je bila manjša od plana. Zaradi slabih poslovnih uspehov v tozd Sidrne verige bodo potrebni v čimkrajšem času učinkoviti ukrepi, da se bo stanje do konca leta izboljšalo.

Tozd Kovačnica je dosegla v juliju proizvodnjo 146 ton in v avgustu 144 ton, namenjeno eksternemu trgu. Za notranje potrebe je proizvodnja zaostajala za planom. Težave so nastajale zaradi zastojev pri termični in površinski obdelavi izdelkov. Odpredana količina izdelkov je bila v juliju večja od plana, vrednost pa prav tako. V osmih mesecih leta je bil plan prodaje dosežen 100 odstotno.

Tozd Orodjarna je v juliju preseгла plan proizvodnje 6 odst., v avgustu pa plan ni dosežen. Še vedno je proizvodnja preveč posamična, tako da kapacitete niso izkoriščene enakomerno. Zaradi potreb proizvodnih tozdov bo potrebno organizirati dodatno proizvodnjo orodja. Pojavlja se neusklajenost med posameznimi kapacitetami.

V tozdu Vzdrževanje so v juliju in avgustu dosegli manjšo proizvodnjo od predvidene, kar je posledica nezaključenih delovnih nalogov za vzdrževalne storitve, delno pa so vplivali na manjšo proizvodnjo letni dopu-

bivšega direktorja Verige, tako za Verigo kot tudi za celotne Slovenske železarne. »Poslavljamo se od človeka, ki mu ne ni pomenil dokončne pomiritve, ampak je hotel vsaki stvari priti do konca, z njemu lastno nemirnostjo in vztrajnostjo. Je človek poln energije in idej, hkrati pa tudi odločen in neustavljiv. Veriga ga bo vsaj nekaj časa pogrešala.«

Vinko Golc se je vsem govornikom, posebno pa vsem delavcem Verige zahvalil za dolgotrajno zaupanje. Poudaril je, da mu je vse to uspelo zaradi nas, ki smo znali njegove ideje in odločitve izvršiti in oživiti. Samemu to gotovo ne bi uspelo.

Izrazil je veliko hvaležnost vsem, ki so ga v njegovih prizadevanjih podpirali in dejali, da je znal ceniti odkritost in izmenjavo mnenj, če so ta doprinesla k večjemu napredku DO. Težko mu je, da zapuščamo našo DO, saj je vtikal vanjo svoja najboljša in najbolj plodna leta življenja, tu v Verigi je pognal svoje korenine. A življenje je takšno, da se človek mora podati v nova področja in ne vztrajati samo na enem mestu.

Sedaj ga ni več na krmilu naše DO, poznamo pa ga še vedno in ostal nam bo prijatelj in svetovalec.

Mitja Koman

IZVOLILI SMO NOVEGA DIREKTORJA DO

DS DO je na 5. izredni seji dne 29. 8. 1980 izvolil s tajnim glasovanjem tov. Noč Pavla, dipl. ing., za direktorja DO za mandatno dobo štirih let. Nove delovne naloge je začel opravljati 1. 9. 1980.

Pri tem mu zaželimo uspešno delo in mu k imenovanju čestitamo.

sti. Največji delež v proizvodnji zavzema redno vzdrževanje strojev in naprav.

Tozd TIO je presegel tako v juliju kot v avgustu proizvodni plan, čeprav v drugem polletju veljajo višje planske ob-

Prvi vtisi pri uvajanju novega sistema delitve OD

V tozd Vijakarna smo s 1. 7. 1980 v celoti uvedli nov sistem nagrajevanja, ki je v prvih dveh mesecih pokazal določene prednosti in tudi slabosti.

Dosedanji sistem je v glavnem upošteval samo količine. Novi sistem stimulira količino, kvaliteto in gospodarnost. Vsi postavljeni standardi ne bodo zaživeljivi toliko časa, dokler bo posameznik enkrat kot proizvajalec, drugič kot samoupravljalec imel različne ocene in poglede na sprejemanje in dopolnjevanje standardov. Nov sistem slabega dela ne nagraduje, to pa je za marsikoga nesprijemljivo. Reči je treba, da vsi standardi še niso dokončni, zato je potrebno stalno dopolnjevanje in usklajevanje med skupinami.

Obračun standarda kvalitete (izmeta) je pokazal, da so zaradi nepazljivosti pri stiskanju, tudi na ostalih operacijah dosegli slabše izkoristke strojev in povečano porabo orodja. Nov sistem narekuje izredno precizno zajemanje podatkov in v bližnji prihodnosti medfazna skladišča in individualno nagrajevanje kvalitete in gospodarnosti, za kar pa v sedanjem trenutku nimamo možnosti.

Sistem delitve OD je pokazal, da so strokovna opravila boljše nagrajena in da bo v bodoče od strokovnosti opravljaja-

veznosti kot v prvem. Tudi vrednost prodaje je bila v obeh mesecih večja od plana. Problematično je bilo pomanjkanje nekaterih sestavnih delov iz uvoza in pa nekaterih vrst materiala. Pri nekaterih vrstah izdelkov kapacitete niso bile usklajene z naročili.

M. Kozamernik

nja posameznih nalog v veliki meri odvisna tudi višina OD vseh ostalih. Počasi bo treba priti do spoznanja, da sta tehnološka in delovna disciplina sestavni del nagrajevanja, čeprav ni nikjer izrecno opredeljeno.

Ugotovitev je tudi, da se je povečala razlika med delavci z dolgoletnim delovnim stažem in mladim delavcem.

Sam sistem omejuje tudi resolucija o gospodarjenju v letu 1980, ki določa maso za OD glede na doseganje dohodka. Za tega pa vemo vsi, da se težje dosega, kot smo predvideli v gospodarskem načrtu, in sicer zaradi spremenjenih pogojev gospodarjenja.

Določanje mase ima negativen vpliv na večje število opravljenih ur v posameznem mesecu, to pa zaradi tega, ker na nivoju delovne organizacije želimo obdržati nivo OD na ravni IV. kvartala leta 1979.

Nov sistem delitve od vseh vodilnih struktur v tozdu od vodje do skupinovodje zahteva več angažiranosti, predvsem pa spoštovanje veljavnih samoupravnih aktov v celoti.

Le ob pomoči vseh bo sistem prinesel v prvi vrsti večjo proizvodnjo, to pomeni večji skupni prihodek in dohodek ter na koncu tudi večje osebne dohodke.

Ciril Ažman

ČLANKE ZA NASLEDNJO ŠTEVILKO
SPREJEMAMO DO 9. OKTOBRA 1980

Vprašali smo

Konec avgusta je odšel na novo službeno dolžnost direktor DO, Golc Vinko, dipl. ing. Ob tej priliki smo ga zaprosili za nekaj besed.

Skoraj 12 let je minilo, odkar ste prišli v Verigo kot glavni direktor. V tem času so nastale bistvene spremembe v naši DO. Povejte nam nekaj besed o tem!

Prve razgovore o možnosti prihoda v Verigo sem vodil s takratnim predsednikom SOB Radovljica tov. Kajdižem. Kot vam je znano, sem bil tedaj zaposlen v Železarni Jesenice kot vodja investicij v topilnicah.

Ko sem tovarno prvič obiskal, sem imel mešane občutke. Vse se mi je zdelo malo, pa še to zastarelo. Po prihodu na delo v Verigo, sem skušal čimprej spoznati položaj Verige v Jugoslaviji in Evropi, seveda gledano s stališča proizvodnega programa. Tako sem kmalu z najožjimi soedlavci spoznal, da je Veriga potrebna nujnega investiranja s poudarkom na modernizaciji proizvodnje kakor tudi prostorov, kjer so takrat naši delavci delali. Spomnim se obiska pri firmi Ulma v Italiji, kjer smo videli res urejeno tovarno, posebno pa so imeli lepo urejene tudi garderobe in sanitarije. Ta obisk je prav gotovo pripomogel, da smo zgradili kmalu nato podobne prostore za tedanje obrate Verigarno in Vijakarno. Ostalo je s podporo nekaj ljudi, ki so mi bili v največjo oporo pri odločanju oziroma izdelavi predlogov za samoupravne organe, razmeroma hitro steklo.

Težko se je vsega spomniti, toda res je, da v začetku nismo imeli v Verigi nobenih pravih izvedbenih načrtov. Nismo vedeli, kje so položeni vodovodi, kanalizacija, parovodi, električni kabli itd. Delali smo po občutku in večkrat so imeli tovariši iz investicijskega objekta kar malo sreče, da ni bilo večjih katastrof. Spomnim se, ko je delavec na gradbenem stroju kopal zemljo za gasilski stolp. Samo 10 cm od kabla 10 tisoč voltov je udaril z izkopanjem — res sreča, da nismo imeli žrtev!

Ko smo se odločali za razne projekte, so pesimisti vedno govorili, kdo bo vse to plačal, zlobneži pa še kaj hujšega. Jaz se na to nisem oziral, ker sem vedno trdil, da se prava investicija vedno mora sama plačevati, in se tudi v pretežni večini je. To ne takoj prvi čas, perspektivno pa se prav gotovo je, sicer ne bi imela Veriga danes takega priznanja, tako doma kot v tujini, ker jo poslovni svet res ceni. To velja za celotni program vseh tozdov, vključno za proizvodne, ki naj bi jih v veliko povečani količini v prihodnosti proizvajal tozd TIO.

Spremembe za nas, ki smo delali v času izgradnje v Verigi, niso bile tako vidne, saj smo bili stalno prisotni in zato nismo skoke tako impresionirano sprejemali. Toda res je, novega je veliko mogoče videti, še več pa je tistega, kar oko povprečnega človeka ne zaznava. To so stroji in naprave, kanalizacija, vodovodno omrežje, ogrevanje

prostorov, pogonska elektrika, prezračevalne naprave, kolektorski kanali, telefonija itd.

Na koncu vam želim povedati še nekaj zanimivega. Predlagano je bilo, naj si ogledam naš počitniški dom v Crikvenici. Res sva se s sodelavcem Jęšetom odpeljala v dom, ki je bil lociran v Vinodolski. Bil sem tako slabe volje, ko sem si ga ogledal, da sem si rekel, v ta dom ne stopim več. Sram me je bilo imena Veriga, saj taki prostori razvrednotijo podjetje pri poslovnih ljudeh. Otroci, ko je bil dež, so se igrali po stopnicah ter bili vsem v napoto. Hitro je stekla akcija in drugo leto smo že kupili nov dom, ki nam je lahko vsem v ponos, posebno še sedaj, ko je bil dograjen. Veliko poslovnih partnerjev si želi dopusta v tem domu, glavno pa je seveda to, da so z njim zadovoljni delavci Verige, kar pa prav gotovo so.

Letošnje leto je v znamenju stabilizacije. Devaluacija dinarja in podražitev materiala ter energije bodo negativno vplivale na poslovni uspeh do konca leta. Kakšna so vaša predvidevanja?

Letošnje leto bo izredno težko. Poslovni rezultati v prvem polletju vas ne bi smeli uspavati. Zadnja podražitev materiala in energije, ki sta že nad podražitvami, ki smo jih v planu predvideli, potiskata Verigo na rob rentabilnosti. Nekaj smo sicer pridobili na izvozu z devaluacijo, toda to je vse pre malo. Boriti se je treba v Beogradu, da nam zvezni zavod za cene te povečane stroške prizna in dovoli povišanje cen na domačem trgu. Jasno je, da 20 odst. prekomerne rasti cen jekla delavci v Verigi ne morejo nadoknaditi z boljšim delom, kar je čisto parola ljudi, ki se na vse razumejo.

Smo v času sprejemanja planskih dokumentov za prihodnje petletno obdobje. Kot dobrega poznavalca razmer v kovinski industriji vas vprašamo, kaj menite o razvoju delovne organizacije za naprej.

V planskih dokumentih za obdobje 1981—85 naj bi dali predvsem poudarka modernizaciji proizvodnje sedanjega programa. Ne bi se smelo prehitro opuščati vpeljanih programov, posebno, če novi še niso dobro stekli. Malo sem črnogled, da program tozda TIO ne bo tako rasel, kot je bilo predvideno v planih. Pridobiti bo treba še strokovnjake za to področje, ker so ti osnovni pogoji za razvitje tega programa. Proizvodnja v tozd TIO se bistveno razlikuje od ostalih tozdov v DO Veriga. Predvsem je važna priprava proizvodnje in pa razvoj proizvodnega programa, ki se mora prilagajati potrebam trga. Investicija v izgradnjo hale za potrebe tozd TIO je imela močno podporo družbe, predvsem pa ostalih tozdov v Verigi, zato je potrebno omogočiti normalno poslovanje. To bo možno doseči le s pridobitvijo strokovnjakov za to področje dela. Sploh pa je treba v tem tozdu miselnost spremeniti. Čimveč je treba vključiti v proizvodnjo tozd TIO sodelovanje ostalih

tozdov, kjer je to možno, in ne iskati le kooperacije izven, z izgovorom, da je to ceneje. Zavedati se je treba, da so cilji delovne organizacije kot celote na prvem mestu. Res ne bi bilo pravično, da stroji v nekaterih tozdih stojijo, na drugi strani pa se išče zunanje kooperante. Tu ni opravičila za delavce v drugih tozdih, ki so združevali sredstva za izgradnjo TIO.

Torej bo potrebno tudi v planu dobro določiti, kako in pod kakšnimi pogoji naj bi se program tozda TIO prioritarno

razvijal — kateri ima prav gotovo prihodnost. Vodstvo je treba zaupati ljudem, ki so široki in smeli, oboroženi s strokovnim znanjem, ne pa ljudem, ki v poslovanju vidijo le do jutri — sicer pa trenutno dobre osebne dohodke, ki so vsaj zaenkrat last tudi drugih, — znajo pa govoriti, kot bi rož'ce sadil', kakor je rekel Stane Dolanc.

Kakšne napotke za naše prihodnje delo nam boste dali ob vašem odhodu?

Zaupajte strokovnim in političnim vodjem. Od njih zahtevajte, da se dogovorjeno ne spreminja, ampak realizira. Osnova boljšega življenja je znanje in delo. Onemogočite tiste, ki vse vedo, kaj ni in kaj je v

tovarni prav, in to tako, da se jim da konkretno delo.

Ob koncu nam povejte še nekaj vtisov o splošnih razmerah v DO Veriga!

Verigo sem smatral kot del sebe. Živel sem za ta kolektiv kljub temu, da je bilo tudi dosti težav, ki pa so danes del našega življenja. Veliko lepih ur sem doživel med vami in ni mi žal za sile, ki sem jih pustil pri vas. Kolektiv je dober in v večini pošten in delaven, kar sem nešteto krat ugotavljal. Škoda je, da ni med sodelavci še več tovarištva, ker to spodbuja človeka, da mu je delo razvedrilo, ne pa mora. Veliko sem delal na tem, da bi bilo medsebojnega razumevanja še več, a žal nisem dovolj uspeval.

Sprejemali bomo temelje razvoja 1981—85

Ob koncu septembra se bomo delavci v združenem delu odločali o srednjeročnih planih za prihodnjih pet let. Akcija za sestavo planskih dokumentov, ki smo jo začeli v februarju leta 1979, se bliža koncu. Zdaj smo v najvažnejši fazi planiranja, to je dogovarjanja med posameznimi nosilci družbene reprodukcije. Delavci v temeljnih organizacijah se ne odločajo le o razvoju svoje temeljne organizacije, pač pa vplivajo tudi na plan delovne organizacije, SOZD SŽ, občine Radovljica. O vseh omenjenih planih se bodo odločali neposredno na referendumu ali pa posredno preko delegatov DS. Že v svojih temeljnih planih tozd so opredelili tudi odnos do zunanjih organizacij in skupnosti, s katerimi so povezani.

Pred samo izvedbo referenduma, na katerem bomo sprejemali temelje plana tozd, lahko ocenimo, da je dejavnost pri pripravi in izdelavi planskih dokumentov v redu in pravočasno potekala. Tako smo v juliju 1979 sprejemali analizo stanja in razvojnih možnosti temeljnih organizacij, v času od februarja do aprila letos pa smo razpravljali o smernicah in elementih za sklepanje samoupravnih sporazumov. Še posebno pripombe iz te razprave so bistveno pripomogle k boljši izdelavi temeljev plana tozd in sporazuma o temeljnih plana DO.

Tako smo v začetku avgusta posredovali osnutek Temeljev plana tozd 1981—85 in Samoupravnega sporazuma o temeljnih plana DO v javno obravnavo. Seveda so pred tem ocenili primernost osnutka DS tozd in DO. Omenjene akte so obravnavale družbenopolitične organizacije skupaj s člani DS, nato pa tudi zbori delavcev. Pripombe, ki so bile dane v času javne obravnave, so bistveno pripomogle k izdelavi čimbolj primernih predlogov. Največ pripomb se je nanašalo na usklajenost investicij s predvidenim proizvodnim programom v nekaterih tozd, pa tudi na predvideno število zaposlenih.

V fazi dogovarjanja z ostalimi organizacijami in skupnostmi izven delovne organizacije smo se aktivno vključili v sestavo predlogov sporazumov tako, da smo na vse poslane

osnutke dali svoje pripombe. Tako smo se z večjimi kupci in dobavitelji skušali dogovoriti o okvirnih količinah prodanih izdelkov oziroma kupljenega materiala v prihodnjih petih letih. Bistvene pripombe smo dali na planske akte, ki so jih pripravile banke, tako Interna banka SŽ, Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske in Jugobanka Ljubljana. Vključili smo se tudi v razpravo o Dogovoru o razvoju občine Radovljica, v medobčinski dogovor o razvoju Gorenjske ter posredno preko Komiteja za planiranje o Dogovoru o temeljih plana SRS 1981 do 1985. Nekaj pripomb smo dali na plan industrijske rizične skupnosti zavarovalnice Triglav Kranj ter Skupnosti za

PTT promet Kranj. Na sporazumu skupnosti za elektrogospodarstva nismo imeli pripomb.

Na osnovi sprejetih temeljev plana tozd z referendumom bodo DS ali pa naši delegati v skupščinah posameznih SIS sprejemali samoupravne sporazume. Nato bo sledila zadnja faza priprave dokumentov, to je izdelava konkretnih planov. Med drugim bomo izdelali tudi plan delovne skupnosti skupnih služb, katerega bodo delavci v DSSS sprejemali z neposrednim izjavljanjem, ker do te faze niso neposredno odločali o razvoju svoje delovne sredine. Tako bo proces priprave planskih dokumentov predvidoma zaključen do konca leta.

M. K.

Doklej tako?

Biti rudar v takem času — energetske krizi, ko je premoget postal črno zlato, povpraševanje po njem je izredno — ni mala stvar. Resnica pa je drugačna.

V rudarskih šolah primanjkuje kopačev, rudarskih tehnikov in rudarskih delavcev. Kdo bo globoko spodaj v zemlji reševal energetske krizo? Zakaj naj bi človek ril v zemljo, ko pa ga čaka enak dohodek za delo v topli sobi. Tu gre verjetno za napačno vrednotenje dela, a tudi za nepravilen odnos do dela.

Osnovna šola danes še en opravlja svoje naloge, kot bi jo morala. Premalo še razvija učenčeve zmožnosti in nagnjenje do določenega dela — poklica. Vse preveč so ocene tista os, okoli katere se suče nadaljnja učenčeva prihodnost. Osipa v osnovnih šolah je danes zelo malo, vse več pa je takšnih s prav dobrimi in odličnimi ocenami. Ti se naprej opredeljujejo v štiriletne srednje šole in nato fakultete. Za učence s povprečnimi ocenami ostajajo razne poklicne šole, pa še te radi obidejo, če je le mogoče.

Torej je šolsko spričevalo še vedno smerni kazalec za nadaljnjo poklicno opredelitev.

Je delo še osnovna človekova vrednota? Danes se še vedno srečujemo s tistimi starimi krogom — poklicne šole za manj sposobne učence, ki niso dobili mesta v srednjih šolah, ti pa zopet stremijo naprej.

Odnos do dela, delovna vzgoja, vrednote dela so še vedno tiste vzgojne vrednosti, ki v osnovni šoli in še marsikje drugje kljub premikom še nimajo prave veljave.

Daleč je do tja, ko bo vsak učenec ob učenju in delu spoznal, da vsako delo nekaj velja in da se bo opredelil za tisti poklic, za katerega bo imel največ sposobnosti in možnosti za zaposlitev in zaslužek.

Z razvojem celotnega gospodarstva so se razvili tudi kriteriji in pogledi človeka na delo so danes drugačni.

Že dejstvo, da je takoj po osvoboditvi KV rudar zaslužil več kot minister, danes pa je na 20. mestu, nam pove, da se je spremenilo naše vrednotenje dela v napačno smer, zato občutimo veliko pomanjkanje ustreznih kadrov v bazični industriji. V našem delovnem vsakdanu se še vedno srečujemo s preživeli ostanki mezdnih pogledov na delo, na delitev na »boljša in slabša dela«.

Boj za večje vrednotenje tako imenovanega »slabšega dela« se mora začeti že v osnovni šoli, tako bi moglo priti do boljših rezultatov in seveda tudi v usmerjenem izobraževanju in pri odnosu do dela v družbi.

Tudi ustrežnejše materialno vrednotenje najtežjih del bo prispevalo svoje!

Darko Hanžič

8. srečanje ZB SŽ

Nadaljuje se pomembna tradicija — vsakoletno srečanje borcev SŽ, ki so še aktivni v delovnih organizacijah.

Po določenem skupnem dogovoru je bil organizator letošnjega 8. srečanja ZB SŽ aktiv ZB Veriga Lesce in Plamen Kropa.

Srečanje je bilo 23. 8. v Ribnem. Prostor za take in podobne prireditve je izredno prijeten in dokaj dostopen za vsa vozila. Poleg tega se razprostira ob vznožju Jelovice, ki je dajala 4 leta vojne dom borcem in po kateri so se odvijali številni hudi, pa tudi zmagoslavni in junaški boji borcev za svobodo in novo Titovo Jugoslavijo. Po tej znameniti planoti so se junaško bojevali in umirali tudi številni heroji. Zato je imel izbran prostor samega srečanja še posebno vrednoto. Ob tem je omembe vredna že samo znamenita »Dražgoška bitka«, ki bo v filmu tudi izven meja prikazovala veliko epopejo majhnega slovenskega naroda v boju za svobodo, zato so si nekatere skupine železarjev ogledale tudi Dražgoše.

Za organizatorja je bila vsekakor to velika in odgovorna naloga, zato je potekalo delo z vso resnostjo, kajti poleg slavnostnega in kulturnega programa, ki ga je bilo treba pripraviti in izvesti, je bilo na pretek dela še za ostalo — priprava prostora in vse ostalo, ki sodi k takemu srečanju.

Sprejem udeležencev je bil od 9. ure do 11.30. Za veličasten sprejem je primerno poskrbela godba na pihala iz Tovarne verig.

Ker pa se je tik pred pričetkom slavnostnega in kulturnega programa, ki je bil predviden za 11.30, vreme precej poslabšalo, je bilo določeno, da se program prične izvajati pred 11.

uro. Kajti do te ure so že vsi povabljeni prispeli na prireditveni prostor. Udeleženci iz nekaterih delovnih organizacij so prispeli na prireditveni prostor tudi s svojim borcem harmonikarjem, kar je ob igranju partizanskih borbenih pesmi vzbudilo v vseh še bolj tovariško in slovesno vzdušje. Posebno vrednoto in pomen so dajali prireditvi vsi vabljeni spomeničarji iz občine Radovljica, med njimi tudi general polkovnik narodni heroj Ruolf Hribernik — Svarun.

Program prireditve se je pričel s slavnostnim govorom, ki ga je imel predsednik ZZB občine Radovljica tov. Slavko Staroverski. Posebno je poudaril pomen in veličino bojev, ki so se odvijali na tem področju, kar je tudi velik in dragocen prispevek za svobodo vse domovine. Zato imajo taka srečanja v sedanjih nemirnih mednarodnih odnosih še posebni pomen. Na takih srečanjih objamo spomine na slavno prehojeno pot v NOB in jo obenem prenašamo tudi na mlada pokolenja, da bi mladi smelo nadaljevali začrtano pot v novi Titovi Jugoslaviji. Obenem pa bi bili po zgledih borcev prav tako sposobni za vsako ceno braniti vse pridobitve NOB.

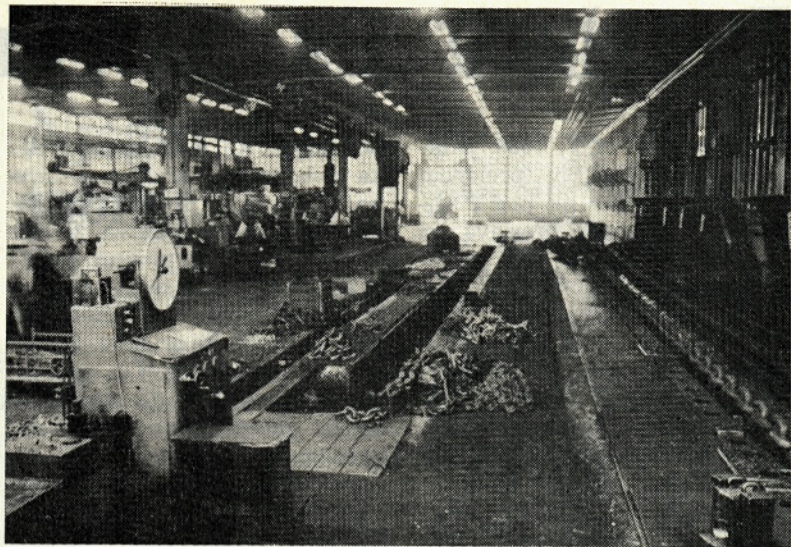
Tov. predsednik je poudaril, da smo danes v naši družbi vsi »čuvarji« in moramo trdno stati na braniku naše neodvisne socialistične Titove Jugoslavije. Letos smo dolžni to zavest in enotnost obrambe za svojo domovino in za varno delo še bolj utrditi, saj prvič obhajamo srečanje ZB brez svojega ljubljene voditelja maršala Tita. Tito nas je učil prav teh vrlin in danes, ko brez njegove gradimo naprej, smo na srečanju vsi potrdili zvestobo, da bomo še naprej delali za srečnejši jutri in ob tem razvijali

bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov in narodnosti ter krepili obrambno moč domovine.

Zelo pester je bil tudi kulturni program z recitacijami na temo iz NOB, še posebno prijetno, tovariško in veselo vzdušje je bilo ob lepih partizanskih pesmih, ki jih je zapel znani moški pevski zbor iz Kroke.

Ob zaključku programa je poskrbela za presenečenje pionirska folklorna skupina KUD Svoboda Rudija Jedretiča iz Ribnega. Ko so v narodnih nošah zaplesali tako majhni plesalci iz vasi gostitelja številne narodne plesne, je bilo zares prijetno in udeleženci srečanja smo jih burno pozdravljali s ploskanjem. Prav s temi plesi so najmlajši med udeleženci in obenem iz kroga domačinov najlepše pripravili pozdrav udeležencem in dobrodošlico.

Po končanem programu je sledilo sproščeno tovariško sre-

čanje. Bilo je mnogo stiskov rok med borci in aktivisti in marsikom je spolzela od radosti solza po licu. To so najbolj iskreni in srečni trenutki, da se borci vsaj enkrat v letu sprostijo in da srečno in v miru ponovno obudilo plemenite in težke poti v NOB. Hkrati pa ugotavljajo, da se je splačalo trpeti za tako svobodno in dobro življenje, kot ga imamo v

socialistični Titovi Jugoslaviji.

Na koncu, ko smo se poslovili od borcev iz številnih delovnih organizacij, ki sodijo v sklop SŽ, je bila ničkolikokrat izrečena večkrat tista beseda srečno in zopet na svidenje drugo leto, ko bo organizator srečanja borcev slovenskih železarn Železarna Jesenice.

Jernej Vovk

Pravo vrednotenje dela

V sedanjem sistemu politike delitve sredstev za osebne dohodke se kaže in ocenjuje le skozi dohodek in dinamiko rasti dohodka. Dohodek se ustvarja v zelo različnih razmerah — imamo dokaj zaprta tržišča in tudi vpliv države na oblikovanje cen. Če bomo dovolili, da bo dohodek edina kategorija za ocenjevanje učinkovitosti dela, potem bomo napravili veliko uslugo tistim, ki stalno strme in pritiskajo na zvišanje cen. V organizacijah združenega dela, ki imajo slabše poslovne rezultate in so celo v sanaciji, vendar pa so te dejavnosti družbeno potrebne in koristne, bi morali uveljaviti načelo samoupravnega dogovorjenega zajamčenega osebnega dohodka.

Prav zato je v javni razpravi družbeni dogovor o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke. Dogovor zhaja predvsem za uveljavitev trdnejše podlage nagrajevanja po delu in rezultatih dela. Izhajati je treba od delavca, od njegove produktivnosti in produktivnosti tozd. Imamo precejšnje število meril, ki naj bi veljala za oblikovanje osebnih dohodkov. Nekaj meril se nanaša na fizične kazalce, nekaj meril sestavljajo tako imenovani kazalci gospodarjenja z družbenimi sredstvi. To pomeni, da lahko tista temeljna organizacija združenega dela, ki si je v svojih planskih dokumentih planirala delitev čistega dohodka v razmerju 80:20 zaradi zunanjih vplivov, vendar pa ob zvišanju fizične produktivnosti, boljše organizacije dela in podobno, spremeni razmerje 90:10 v delitvi čistega dohodka. Pri tem vemo, da je včasih čisti dohodek lahko nizek, vsi ostali elementi pa govore o tem, da se je delavčeva produktivnost in tudi organizacija združenega dela dvignila.

Z družbenim dogovorom bodo oblikovane realne osnove za delitev osebnih dohodkov, na katerih je moč oblikovati funk-

cionalne rešitve nagrajevanja po delu in rezultatih dela, v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovni skupnosti. S takšnim oblikovanjem se bo problematika sredstev osebnih dohodkov urejala samoupravno v skladu z zahtevami družbe in ekonomike. Razviti bo treba večji interes delavcev za večanje produktivnosti dela in učinkovitejše gospodarjenje z družbenimi sredstvi, bodisi za obratna ali osnovna sredstva. Končno z dogovorom pričakujemo boljše motivacijo delavcev za vlaganja v razširjeno reprodukcijo materialne osnove združenega dela, kar je predpogoj za nenehno povečevanje indivi-

dualne in družbene produktivnosti dela. Z minulim delom in nagrajevanjem delavcev iz tega naslova se daje z dogovorom nekatere smernice za tako gospodarjenje z družbenimi sredstvi, ki bo delavcu omogočila vpogled nad gibanjem ustvarjenega dohodka in tudi materialno stimulacijo za naložbe. Prav gotovo smo za sedanje spoznanje ustvarili nekaj, kar bo dobro izhodišče za vse dejavnike v naši družbi v boju za stabilizacijo, za boljše gospodarjenje z živim in minulim delom in tudi za uspešnejšo politiko delitve sredstev skupne porabe.

F. Hanžič

Seja koordinacijskega odbora za orodjarno

V začetku septembra je imel v Verigi Lesce svojo drugo sejo Koordinacijski odbor za spremljanje skupne naložbe v novo orodjarno. V finančno konstrukcijo izgradnje nove orodjarne smo vključili tudi TOVIL Ljubljana in PLAMEN Kropa, ki sta vsak z deležem 5.000.000 din sodelovala pri investiciji. Poleg teh je vložila svoja sredstva tudi Interna banka Slovenskih železarn.

Da bi sovlagatelji imeli vpogled tako v izvajanje investicijskih del kot tudi kasneje v samo poslovanje orodjarne, obstoji poseben odbor. Žal pa je od prve seje minilo že skoraj dve leti. Vzrok je predvsem v zamudi investicijskih del. O tem je bilo dosti govora na seji. S tem, ko so se investicijska dela zavlekla, se je premaknil tudi rok, do katerega bi morali začeti proizvajati določene količine orodja iz karbidnih trdin

za potrebe TOVIL in PLAMEN. To je bila tudi glavna tema pogovora. Omenjeno orodje morajo proizvajalci vijakov uvažati, kar pa predstavlja posebno v zadnjem času velik problem. Točnega odgovora sovlagatelji niso dobili, ker je proizvodnja orodja iz karbidnih trdin odvisna od uvoza nekaterih strojev, za kar pa izgledi niso najbolj obetavni. Predvidevamo, da nam bo uspelo do konca leta uvoziti vsaj dva stroja.

Drugo pomembno vprašanje je bilo, kdaj bomo začeli obračunavati udeležbo na skupnem dohodku. Ker investicija še ni aktivirana in proizvodnja še ni preseljena, smo predlagali, naj bi za letošnje leto še ne obračunali skupnega dohodka, pač pa v letu 1981.

Ob koncu so si člani odbora ogledali še proizvodne prostore nove orodjarne in tozd TIO.

M. K.

ŠOLSKI CENTER RADOVLJICA,
Gorenjska cesta 13

Vpisuje v oddelek za odrasle

ZA ŠOLSKO LETO 1980/81

1. EKONOMSKO SREDNJO ŠOLO — od 1. do 4. razreda — izobraževanje s pomočjo vodil za delavce, ki opravljajo delovne naloge in opravila, za katera se zahteva srednja ekonomska šola.

Pogoji za vpis: v 1. razred končana osemletka, v višje razrede končana druga srednja ali poklicna šola. Tisti, ki so končali štiriletno srednjo šolo, opravljajo samo diferencialne izpite.

2. POKLICNO GOSTINSKO ŠOLO BLEDE

za poklice:
— kuhar
— natakar

Pogoj za vpis: uspešno končana osemletka.
Trajanje pouka: 18 mesecev.

3. POKLICNO KOVINARSKO ŠOLO RADOVLJICA

za poklice:
— strojni mehanik
— ključavničar
— orodjar
— strugar
— rezkalec

Pogoj za vpis: uspešno končana osemletka.

Trajanje pouka: 18 mesecev.

Prijave pošljite na naslov: Šolski center Radovljica, Gorenjska cesta 13. Informacije dobite po telefonu na številko 75-871 od 9. do 12. ure.

Proslava na Gorjušah

V nedeljo, 27. 7. 1980, je bila na Gorjušah, v prelepem koncu Gorenjske tik pod Julijci, velika gasilska proslava, ki je bila združena v dve obletnici delovanja gasilstva. Istočasno sta združena v eno proslavo slavila dva slavljence. Občinska gasilska zveza Radovljica je namreč slavila 25 let organiziranega delovanja, obenem pa je domače gasilsko društvo Gorjuše obhajalo 10 let samostojnega in zelo uspešnega dela. Zelo pomemben poudarek proslave je dajalo dejstvo, da so se organizatorji odločili, da bo skupna proslava prav v znameniti partizanski vasi, katere vaščani so kot celota dajali pomembno zatočišče partizanom, se bojevali v partizanih, jim nudili vsestransko pomoč in tako prispevali ogromen delež za svobodo in Titovo Jugoslavijo. Na proslavi se je zbralo veliko število gasilcev iz različnih gasilskih društev in tudi drugih gostov. Čeprav je ob prihodu pred samim pričetkom nekoliko deževalo, to ni pokvarilo slavnostnega vzdušja.

Že sam sprejem vseh gasilskih enot in ostalih gostov z gorjansko godbo in narodnimi nošami je dajal poseben trenutek slovesnosti, sproščenosti, humanosti ob medsebojnem srečanju.

Iz vsebinsko slavnostnega in kulturnega programa je bilo lahko ugotoviti, kako veliko humano in koristno delo je bilo v minulih letih v občinski gasilski zvezi Radovljica opravljeno. Lahko bi ugotovili, da je gasilstvo na tem področju med najbolj razvitimi in tehnično usposobljenimi v Sloveniji, da kot taki pomenijo siguren in varen branik in čuvar vsega imetja in vsega, kar smo že lepega zgradili v naši svobodni domovini. Toda vse proslave in druge prireditve v letošnjem letu pričenjamo z mislijo, kako je vsa naša domovina vztrepotala, ko smo neprikrito zajokali vsi Jugoslovani, ker smo izgubili najdražjega, najbolj ljubljenega in velikega voditelja Jugoslavije maršala Tita. Z minuto tišine in z mislijo na več in neminljiv spomin na maršala Tita se je proslava nadaljevala. Z mislijo na Tita smo gasilci v nadaljnji program dela dali zaobljubo, da bomo še naprej gradili in delali na njegovi poti. Da bi bilo gasilsko delo vedno bolj uspešno, moramo prav v naših vrstah nenehno gojiti in razvijati medsebojno spoštovanje bratstva in enotnosti ter humanosti, kar mora biti pri sleherni gasilski nalogi prisotno, kajti v svojih mnogih govorih je maršal Tito poudarjal, da moramo prav te plemenite človeške vrline v svojih vrstah vedno negovati, jih razvijati in z vzgledi prenašati naprej na najmlajše gasilce pionirje.

Vrhunec pomembne proslave pa predstavlja veliko humano delo vseh gasilcev in vaščanov gostiteljev z Gorjuš v prvem desetletnem obdobju organiziranega dela. Predsednik društva tovariš Zorč je v svojem govoru morda celo preskromno in premalo pohvalno

poudarjal, ko je našteval velika dela vseh vaščanov, posebno to, da se je proslava po 10-letnem obstoju društva že vršila pred lepim, novim gasilskim domom. Na tako lep dom bi bili lahko ponosni mnogi gasilci iz različnih društev, ki delajo že mnogo let. Ob tem je potrebno omeniti, da smo pred samim začetkom ob mimohodu pred častno tribuno videli na čelu veliko število zastavonoš iz raznih gasilskih društev, med katerimi je bilo tudi več pionirjev z zastavami.

Morda najbolj slovesen trenutek proslave pa je bilo podeljevanje številnih odlikovanj in diplom posameznim zaslužnim gasilcem in društvom.

Osrednji in gotovo med najbolj zaslužnimi odlikovanimi gasilci je prav gotovo dolgoletni predsednik občinske gasilske zveze Radovljica tovariš Matija Klinar.

Zasluge za dolgoletno in uspešno delo pri vodenju gasilskih društev v občini Radovljica gredo v veliki meri prav predsedniku Klinarju. Ta plemeniti predsednik ni samo po videzu širokopleča osebnost v gasilstvu, ki je pomembna. Mislim, da ima predsednik Klinar veliko in humano človeško srce. To veliko srce je namenil gasilstvu, saj s svojim delom in modro besedo, ki gre vsem do srca, razdaja srce vsem gasilcem, ko vceplja tudi vsem novim gasilcem in pionirjem v društvih ljubezen do dela v gasilskih društvih.

Ob koncu slavnostnega dela proslave je predsednik gasilskega društva gostitelja slovesno prerezal trak in s tem odprl nov dom. Obenem je vse udeležence povabil na ogled prostorov. Dom in resnično več lepih uporabnih prostorov s prijetno dvorano, tako da so domačini lahko ponosni nanj. Ta novi dom jih bo v bodoče pri delu, pri kulturnih prireditvah pa tudi pri razvedrilu še bolj združeval in med seboj povezoval.

Omeniti je pomembno, da je bila ob ustanovitvi društva pri vaščanov velika zavest, ker so pred 10 leti ugotovili, da morajo imeti v vasi sami svojo organizacijo, ki bo s svojim aktivnim delom stala varno na braniku in ki bo varovala naše lepe domove in lepo domovino pred najhujšim sovražnikom gasilstva — rdečim petelinom.

Končno je na proslavi opravljena še ena pomembna novost, ki so jo prav tu opravili, in tako pokazali zgled drugim društvom. Namreč gasilsko društvo z Gorjuš se je pobratilo z gasilskim društvom iz Umaga, ki je v sosednji republiki Hrvaški. Tako so med seboj navezali prijateljske vezi in na prireditvi so to prijateljstvo na vseh področjih v delu samo potrdili.

Slovesnost se je zaključila s slavnostnim razvitjem novega prapora Gasilskega društva Gorjuše. Pod tem novim in lepim praporom se bodo odslej zbirali marljivi gasilci in drugi vaščani ter tako kovali nove humane delovne akcije.

Po končanem programu se je pričelo ob dobri jedachi, spe-

cialitetah Gorjuš, medsebojno prijetno družabno srečanje. Tukaj si gasilci med seboj obujajo spomine na opravljene mnoge humane akcije ob nesrečah in tudi spomine na različna tekmovanja gasilcev. Tudi taka družabna srečanja dajejo mnoge pobude in navdihe za nove, še bolj tehnično izpeljane, hitre in izpolnjenosti ter uspešne akcije v korist in varstvo družbene in privatne lastnine. Proslava na Gorjušah bo tako ostala v prijetnem spominu in

Sklepi samoupravnih organov

Sklepi samoupravnih organov od 11/6—1980 do 10/9—1980.

ZBORI DELAVCEV

— Sprejet je bil polletni zaključni račun po tozd in DSSS.

— Obravnava temeljev plana za tozd, DO, občino, SOZD SŽ in IB SŽ.

— Pomoč pobrateni občini Brus.

DELAJSKI SVET DELOVNE ORGANIZACIJE

V tem času je delavski svet delovne organizacije zasedal štirikrat in na dveh rednih in dveh izrednih sejah sprejel naslednje sklepe:

— Imenoval je razpisno komisijo za imenovanje direktorja.

— Imenoval je razpisno komisijo za vodjo tehničnega sektorja.

— Cene za novi samski dom so 325 din, za stari samski dom pa 180 din na osebo. Nove cene veljajo s 1/7—1980.

— Skupno reševanje stanovanjskih vprašanj z drugimi organizacijami združenega dela: Sava Kranj, Almira Radovljica, Iskra — tozd EI Blejska Dobrava, Gradbinec Jesenice, Območna vodna skupnost Gorenjske Kranj, Varnost Ljubljana — Enota Kranj.

— Potrditev poročila o delu poslovnega odbora in njegovih sklepov za pretekli mesec.

— Cena kosila v okrepevalnici znaša od 1/7—1980 dalje 42 din.

— Imenovanje komisije za sestavo predloga programa počastitve 30. obletnice samoupravljanja.

— Sprejem programa svobodne menjave dela za splošni sektor.

— Potrditev programa počastitve 30. obletnice samoupravljanja.

— Sprejem predloga za dopolnilno odobritev prekoračitev pri že odobrenih investicijah za TIO, orodjarna skupaj 4.444.948 din, za Zemeljski plin 758.398 din in za tozd Sidrne verige 272.480 din.

— Potrditev podpisnikov deviznih računov.

— Soudeležba v višini 50 % vrednosti stanovanja, ki ga bo

pomeni tudi navdih in pot za nove dosežke v gasilskih vrstah. Tudi člani gasilskega društva Ribno smo se udeležili proslave ter smo s svojimi pionirji prispevali z lepo recitacijo o pomenu gasilstva h kulturnemu programu. Tako smo z najmlajšim udeležencem še bolj popestrili kulturni program prireditve. S proslave so se gasilci lahko vračali po novi asfaltirani poti nazaj proti Bohinju ali preko Jelovice. Člani gasilskega društva Ribno smo se vračali preko prelepe Pokljuke. Med potjo smo se še poklonili pred spomenikom na Goreljeku. Tu je v veliki zimi in z

veliko premočjo Nemcev v težki bitki 15. 12. 1943 herojsko padel 3. bataljon slavne Prešernove brigade. V tem junškem boju do poslednjega borca je čudežno ostala živa le ena borka. Zaradi te herojske bitke so poslej bataljon preimenovali v »nesmrtni bataljon«, ker so borci z junaško smrtjo v borbi postali nesmrtni.

Mislim, da smo z obiskom pri spomeniku na Goreljeku najbolj veličastno zaključili povratek domov. Take poti in spomini nas bodo samo plemenitili pri našem nadaljnjem delu.

Jernej Vovk

DO Murka dodelila družini Joskič.

— Najem kredita od Samoupravne interesne skupnosti v višini 6.800.000 din za dobo 15 let, po 4 odst. obrestni meri za plačilo avansa za nakup stanovanj.

— Sprejem osnutka Samoupravnega sporazuma o temeljih plana SŽ Veriga Lesce.

— Posredovanje v javno obravnavo do 5/9—1980:

— Dogovor o temeljih plana občine Radovljica za obdobje 1981—1985.

— Samoupravni sporazum o temeljih plana SOZD SŽ v obdobju 1981—1985 in temeljih plana interne banke za obdobje 1981—1985.

— Na razpis individualnega poslovnega organa — direktorja delovne organizacije se imenuje tov. Noč Pavla, dipl. ing., roj. 4. 8. 1939, za dobo 4 let, s pričetkom 1. 9. 1980.

— V občinski komite za planiranje imenuje delavski svet tov. Kozamernik Marjano, dipl. oec.

— V komisijo za OD v panogi črne in barvaste metalurgije ter v komisijo SOZD SŽ imenuje delavski svet tov. Novak Marijo, dipl. oec., za namestnika pa Čop Franca, dipl. psih.

DELAJSKI SVETI TOZD

Delavski sveti po tozdih in DSSS so v tem času sprejeli naslednje predloge:

— Družbeni dogovor o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v občini Radovljica.

— Samoupravni sporazum o združevanju sredstev za skupno zadovoljevanje pogojev rekreacije v Triglavskem pogorju (razen tozd Vzdrževanje).

— SS o ustanovitvi posebnih izobraževalnih skupnosti.

— Povečanje plana kadrov v Komerčialnem sektorju.

— Potrditev vrstnega reda prosilcev za stanovanja.

Poleg teh skupnih sklepov je bilo v posameznih tozd sprejeto še:

Tozd Verigarna:

— Stanovanje na Alpski 76, ki ga je izpraznil Prašiček Anton, se dodeli Jožetu Pergerju.

— Sobi na Kokrškem odredu 13, katere je zasedal Stane Železnjak, se dodeli: ena Ajki Čejvanović, druga Ibrahimu Djogiću.

— Stanovanje na Kokrškem odredu 9, ki ga je zasedala Jožica Tetičkovič, se dodeli Jungič Persi.

Tozd Vijakarna:

— Stanovanje na Bledu, Grajska 23, se dodeli Anteju Duvjaku.

Tozd Sidrne verige:

— Nabava dvojnih hidravličnih prevoznih škarij.

Poslovni odbor je obravnaval in sprejel:

— Rezultate službenih potovanj.

— Poročila o doseženi proizvodnji in komercialno poročilo.

— Potrdil je operativni plan za mesec avgust.

— Odobril je službena potovanja.

Zahvala

Ob mojem odhodu iz delovne organizacije Veriga sem bil deležen izredne pozornosti od članov DS DO. Izrečene besede v zahvalo za moje delo v Verigi od predsednika DS DO ing. Mitje Koman ter od direktorja Slovenskih železarn ing. Igorja Uršiča mi bodo najlepše napotilo za delo na novem delovnem mestu.

Ko zapuščam Verigo, v kateri sem pustil največ svojih delovnih moči, ki so v življenjski dobi vsakemu človeku na razpolago, mi je ob slovesu težko.

Najlepše se zahvaljujem DS DO ter preko njega vsem članom kolektiva za sprejeta darila in priznanja. Posebej se zahvaljujem članom splošnega in komercialnega sektorja ter sodelavcem iz EOS za izkazano pozornost.

Lepa hvala vsem vodjem sektorjev in vodjem tozdov za dobro sodelovanje, katerega rezultati so s pomočjo družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov v Verigi zadnjih 12 let prav gotovo spodbudni in kažipot za nadaljnje delo.

Vinko Golc

Kadrovske vesti

Novosprejeti delavci:

TIO: Lojen Edi, Peterka Anton, Hrast Danijel, Mujezinovič Remzo, Habjan Dragica, Beljan Zofka
Vzdrževanje: Legat Matjaž, Bizjak Nenad, Kupljenik Tomaž, Perkovič Aleš, Rozman Marko, Podgornik Rajko, Gašperšič Iztok, Babič Pero, Bojanič Goja
Verigarna: Benedičič Bogdan, Razinger Slavko, Kristan Valentin, Jesenšek Stanislav, Lukežič Zvonko, Novak Željko
Vijakarna: Felič Esad, Zupan Damjan
Orodjarna: Božič Roman
Kom. sektor: Marš Branko
Kovačnica: Gojkovič Slobodan

Prišli iz JLA:

Orodjarna: Pogačar Janez, Janežič Marjan, Tavčar Jože, Hrovat Vladimir
Verigarna: Mičič Marko, Tucič Selan
Sidr. verige: Mohorič Zdravko

Prenehali z delom:

Vodstvo DO: Golc Vinko, Urbanc Rezka
Tehnični sek.: Doria Franc
Splošni sektor: Silič Vladimir, Salihovič Zahida
Komer. sektor: Pranjič Božo
Orodjarna: Koren Gordana, Arih Janez
Verigarna: Mučič Nikola, Železnjak Stanislav, Železnjak Danica, Tetičkovič Jožica
Sidrne verige: Hiti Igor, Đorđević Dragan, Delič Omer
Vzdrževanje: Robnik Vinko
Kovačnica: Maltarić Đuro, Debeljak Vladimir, Mikojevič Nikola
Vijakarna: Dežman Tomaž

Odšli v JLA:

Orodjarna: Podlogar Dušan, Oman Marjan
Vzdrževanje: Mulej Milan, Mencinger Martin
Vijakarna: Novak Zdravko

Poročili so se:

Volk Marjan iz tozd Orodjarna
Kovačič Marjan iz tozd Vzdrževanje
Skušek Leopold iz tozd Verigarna
Varešlič Sadeta iz tozd Verigarna
Vukalič Ismeta iz tozd Vijakarna
Vidmar Edvard iz tozd Orodjarna

Rodili so se:

Eržen Gabru iz tozd Vzdrževanje sin Simon
Pristov Matjažu iz tozd Vzdrževanje sin Gregor
Terseglav Bojanu iz Splošnega sektorja hči Marjeta
Duvnjak Antu iz tozd Vijakarna hči Jadranka
Žijan Georgu iz tozd Verigarna hči Tina
Žbogar Stanki iz Splošnega sektorja sin Miha
Zupan Ivu iz tozd Vijakarna hči Janja

Kadrovska služba

NESREČE V MESECU JULIJU IN AVGUSTU

V juliju se je ponesrečilo devet delavcev.

Torkar Janez, Tozd TIO
Železnjak Stane, Tozd Verigarna
Dijanič Gizela, Tozd Verigarna
Žijan George, Tozd Verigarna
Kosi Vlado, Tozd Verigarna
Tonejc Dora, Tozd Verigarna
Meglič Albin, Tozd Sidrne verige
Todorovič Mitro, Tozd Kovačnica
Ažman Anton, Tozd Kovačnica

V avgustu se je ponesrečilo sedem delavcev.

Avdič Zijad, Tozd Sidrne verige
Zakšek Danilo, Tozd Sidrne verige
Zgonc Alojz, Tozd Sidrne verige
Košak Franjo, Tozd Verigarna
Jemec Ciril, Tozd Verigarna
Magdič Darko, Tozd TIO
Hatič Ibrahim, Tozd Kovačnica

Ambulanta prve pomoči je v mesecu juliju in avgustu posredovala 836-krat.

Urezi, vbodi — 58-krat
Opekline — 31-krat
Udarnine, stiskanine — 21-krat
Odragnine — 28-krat
Glavobol, zobobol — 170-krat
Tujki v očesu — 29-krat
Želodčne bolečine — 28-krat
Prehladi, bolečine grla — 24-krat
Previjanje — 45-krat
Merjenje krvnega pritiska — 130-krat
Ostalo — 207-krat

V obeh mesecih smo zabeležili pet začetnih požarov.

Služba varstva pri delu

V zadnji številki Verige so s seznama uspešno opravljenega izpita za voznike viličarja pomotoma izpadli naslednji tovariši: Stjepanović Drago, Zgonc Alojz, Macuh Peter in Duvjak Ante.

Za pomoto se jim opravičujemo.

Njegov jubilej

Jožeta Tonejca vsi dobro poznamo, saj ga vsak dan srečujemo, ponavadi že zgodaj zjutraj, ko prihajamo na delo. Skrbi za lepo okolje, pospravlja, sadi cvetlice in sploh skrbi, da je naša okolica lepa in prijetna. Vse to dela z veliko ljubeznijo, z veseljem in dobro voljo.

9. avgusta 1980 je praznoval 50 let skupnega življenja z ženo Minko. Poročila sta se v ča-

Zahvale

Za prejeto jubilejno nagrado se najlepše zahvaljujem tozdu verigarna, kakor tudi vsemu kolektivu želim tudi v bodoče mnogo uspehov.

Štefan Tomšič

Ob moji 50-letnici se najlepše zahvaljujem za izrečene prisrčne čestitke in darila. Zahvaljujem se sodelavcem planskega oddelka, posebno pa mojim ožjim sodelavcem tozd vijakarne, kakor tudi sindikatu skupnih služb.

Rozka Vester

Najlepše se zahvaljujem sindikatu tozd vzdrževanje za spominsko darilo, ki sem ga prejel ob praznovanju 50-letnice.

Alojz Antolin

Ob mojem osebnem prazniku sem bil presenečen in hkrati vesel, da so se me spomnili moji sodelavci, s katerimi sodelujem: gasilci, splošni sektor in saldakoniti. Najlepše se vsem skupaj zahvaljujem za čestitke in darila in jim želim veliko uspeha pri nadaljnjem delu.

Jože Tonejc

Osnovni organizaciji tozd Vijakarna se najlepše zahvaljujem za izkazano denarno pomoč ob moji boleznii.

Ivanka Kristan

Vsem sodelavcem komerciale, skupnih služb, sindikatu in vsem tistim, ki so prispevali za prekrasna darila ob mojem odhodu v pokoj, posebno pa transportni grupi TVL, se najlepše zahvaljujem. Vsem želim še nadalje mnogo uspehov na delovnem mestu.

Anica Jarm

Crikvenica in mi

Kar precej nas je bilo, ki smo se letos odločili, da preživimo letni dopust na morju v našem počitniškem domu v Crikvenici.

Vsak je težko čakal dan odhoda, zanimalo pa nas je tudi mnenje tistih, ki so se vračali z dopusta iz našega doma v Crikvenici. To smo počenjali zato, ker vsako leto zamenjamo delovno osebje v našem domu.

Dosti dopustnikov iz naše doma je bilo, ki so bili z bivanjem v njem zelo zadovoljni, ni pa manjkalo tudi tistih, ki so negodovali. Verjetno se bomo v bodoče morali bolj zavzeti, da stvari, ki nam grenijo tako težko pričakovani dopust,

odpravimo. Zelo me je motilo, da smo zanemarili igrišče za balinanje, na katerem je bil vedno živžav. Tudi miza za namizni tenis je bila popolnoma uničena. Odpraviti te pomanjkljivosti ni vezano na velike stroške in bi se ob pričetku sezone dalo usposobiti. Drugo je nastanitev v starem ali novem delu doma. Mislím, da so tu razlike prevelike in da je novi del le preveč hotelski za takšen oddih, saj bo vzdrževanje izredno drago. Stari del je neprimeren, saj ni niti dovolj sanitarij, pa še te so zelo neprimerne. Če bi povprašal kuharico, kako je zadovoljna s kuhinjo, bi bilo veselja na dopustu konec. Pokazala bi vam pristo-

Zahvali

Ob boleči izgubi dragega očeta se zahvaljujem sodelavcem tozd Verigarna za izrečena sožalja in denarno pomoč.

Cilka Kučič z družino

Ob boleči izgubi najinega očeta Jožeta Vovka, se iskreno zahvaljujem sodelavcem SPIK in finančnega sektorja, vzdrževanja, DSSS, aktivu ZB za izrečena sožalja, darovano cvetje in denarno pomoč.

Posebna zahvala govornikom in vsem tistim, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti.

Franc Vovk
Štefka Obermajer

su svetovne gospodarske krize, ki je bila najmočnejša v letih 1932 in 1933. Bili so težki časi, toda pridne, delavne roke so premagale vse težave in dočkala sta velik praznik, 50 let skupnega življenja. Že iz zgodovine našega naroda vemo, kaj vse se je zgodilo v teh petdesetih letih. Vemo, da jima življenje ni bilo posuto z rožicami. Srečevala sta se s problemi, za katere mnogi od nas komaj verjamejo. Prav zato o teh težavah in prehojeni poti Jože ne govori rad in pravi: (Kaj bi pravil, saj tako ne bi verjeli.) Rad pa spregovori o gasilcih, o prostovoljnem gasilskem društvu, ki je bilo ustanovljeno že leta 1937 in katerega član je prav od začetka. Bil je 42 let poveljnik PGD, ki se je med vojno omrtvilo, po vojni pa je zopet zaživel. Gasilska enota dosega velike uspehe na gasilskih tekmovanjih. Tov. Jože si želi in priporoča, tako članom kolektiva, kot tudi članom PGD, da naj bo društvo prostovoljno, saj je pod predsedstvom Cirila Ažmana in poveljnika Antona Nežmaha dovolj močno, da nadaljuje že zastavljene tradicije in dosega še boljše rezultate.

Veliko bi še lahko pisali o Jožetu, ki je zaposlen v tej DO že od leta 1923. Zanimivo bi bilo vedeti, kako se je vrtele kolo zgodovine podjetja, ki se je močno razširilo in tudi veliko pridobilo. Toda Jože pravi, da se noče »bahati«. Ostal je skromen, delaven in čeprav se ne razume na paragrafe, ga je najbrž nekaj vseeno prizadelo, da o marsikateri stvari raje molči.

Ob 50-letnici poroke Jožetu kot njegovi ženi Minki iskreno čestitamo in jima želimo obilo zdravja in dobrega počutja.

Uredništvo

re, ki so vse prej kot kuhinja, saj oprema v kuhinji sodi na smetišče. No, če vemo, da se je v teh prostorih pripravljala hrana za 60 ljudi, nam bo kaj kmalu jasno, zakaj je vsako leto druga kuharica in z njo vred še ostalo osebje. Pa tudi pripomb bo veliko manj. Verjetno, da bomo morali poskrbeti, da rešimo, kar je nujnega za normalno delovanje počitniškega doma. Nujna bi bila adaptacija starega doma, da bi se pogoji bivanja izenačili, kakor tudi pogoji priprave hrane izboljšali. Če pa ne bomo našli poti za rešitev tega problema, nam lahko sanitarna inšpekcija prepove obratovanje kuhinje, saj nam s tem grozi že nekaj let.

Verjetno tudi zmanjševanje osebja pod takšnimi pogoji dela ni bilo primerno. Veliko nas je bilo, ki smo se najbolj jezili na poslovanje bifeja, tako da smo večkrat tešili žejo drugje, pa čeprav bi se raje odžejali v našem domu kot leta poprej.

Upam, da bomo vsi zainteresirani za odpravo teh pomanjkljivosti, morda bomo katere še dodali, ali jih črtali, vendar enotni, da poskrbimo, da bo bivanje v našem domu vsako leto bolj prijetno. Stvari, ki nas žulijo, povejmo tistim, ki so za odpravo le-teh odgovorni, tako bodo tudi lahko ustrezno ukrepali.

Jože Pfajfar

SESTAV E. S.	TOZD V TVL	KRATI RIMSKI CESAR	LUNINO ŠTEVILO	JUGOSLOV. FILMSKA IGRALKA	ZNAČAJ ETOS	AVSTRITA	UPOGIBALNI STROJ V TOZD VERIGARNA	ČEŠKA DEMALNA ENOTA ISLANSKI POGLAVAR	NAŠA RAFINERIJA	ODDELEK V TOZD VERIGARNA	MESTO V EGIPTU
IZDELEK VERIGARNE											
MESTO V BELGIJI											MOČNO RAZSTRE- LIVO
DOLINA POD BEGUNTŠČI- CO											ZAKLJUČNO TEKMOVANJE
DEL OBLEKE											IRANSKA REPUBLIK ARMADA SOGLASNIK
NORVEČKA		TESNO PRILEG. TKANINA									PLESALEC NA VRVI MATHNO NASELJE BLIŽNJI SORODNIK
ŠPANIJA		ENAKA SAMOGLAS.									BELGLETAL DRUŽBA
SLUŽBA VARNOSTI PRI DELU		DELAVEC NA DNINO			GOZDNI SADEŽ						VARNOSTNI SVET
			RIMSKA 905 HEID PRI BEOGRADU								RAJDIŠKA NAPOVEDOV (DUŠICA) TURISTIČNA POSLOVAL. VETU BILTANI
GLAVNI ŠTEVNIK				LEPA VRTNA ROŽA ONASSIS							KAROL BESTOVNIK
NAZIV IZDELKA VERIGARNE											EGIPČAN. BOG MESECA TLOSKOVA MERA GLAVNI ŠTEVNIK
FINSKO JEZEBO											VELIKA BRITANIJA MEDHET BOLEČINE TURČIJA
SOVJET. SMUČARSKA TEKAČICA											RIMSKO PREDDVETJE SOGLASNIK
VEK DOBA											SOSEDNJA DRŽAVA

Za nagradno križanko, ki je bila objavljena v prejšnji številki, smo dobili natanko 100 rešitev. Izžrebani so bili naslednji reševalci: prva nagrada 170 din Mira Vidic, druga 110 din Anka Novak in Marjan Čimžar, tretja 80 din Marko Jasenovac in Alma Sujević.

Rešitev današnje križanke nam pošljite do 2. oktobra 1980.

Gasilsko društvo Begunje — prvak SFRJ

V dneh 6. in 7. septembra 1980 je na Tjentištu v Bosni in Hercegovini potekalo V. jugoslovansko gasilsko tekmovanje, katerega organizator je bila Gasilska zveza Jugoslavije. Pokrovitelj tekmovanja je bil Zvezni sekretariat za SLO.

Tjentište, legendarni narodni park NO in pokopališče 3.301 partizana, je bilo gostitelj 3.500 gasilcev tekmovalcev V. zveznega gasilskega tekmovanja.

Tekmovanje je potekalo na športnem stadionu mladinskega turističnega centra »Sutjeska«. Na tem stadionu se je borilo za naslov Jugoslavije 200 gasilskih enot iz vse Jugoslavije. Iz Slovenije se je tega tekmovanja udeležilo 24 enot, od tega štiri iz naše občine, in to: članska in pionirska B desetina GD Begunje, mladinci GD Gorje in enota garnizona VP 1098/36 Bohinjska Bela. Vse te enote so na zadnjem kongresnem gasilskem tekmovanju osvojile prva mesta in se s tem plasirale v zvezno prvenstvo.

V. jugoslovansko tekmovanje gasilcev je bilo organizirano za moške in ženske enote vseh starosti, za prostovoljna gasilska društva in poklicne gasilske enote. Tekmovanje je bilo razdeljeno na dva dela, oba je morala opraviti vsaka nastopajoča enota. V prvem delu je bila izvedba gasilske vaje z motorno brizgalno, v drugem štafetni tek s preprekami na progi dolgi 350 m. Prepreke so pri-

rezultat od drugih prinesel posameznim ekipam zmago v svoji skupini.

Seveda so bili najzanimivejši boji članskih moških ekip. Čeprav so bile nekatere ekipe z rezultati na preglednih tekmovalnih kandidatih za zmagovalca, je razplet tekmovanja prinesel čisto drugačno sliko. Do zadnjega zveznega prvenstva slovenske ekipe v moški konkurenci niso uspeli osvojiti najvišje lovorike — prvaka Jugoslavije, kar pa nam je uspelo letos. Članom tekmovalne enote Gasilskega društva Begunje je z odlično izvedenima obema deloma tekmovanja uspelo zmagati v svoji skupini. Veselje v domačem taboru je bilo nepopisno, ker je zelo lep rezultat dajal upanje na osvojitve najvišjega naslova — absolutnega prvaka Jugoslavije v moški konkurenci. Bolj se je bližal konec tekmovanja, več je bilo upanja, saj poklicne in industrijske enote niso dosegale takih rezultatov kot enote prostovoljnih GD. Ko so se zvrstile najboljše enote, take, ki so na dosedanjih tekmovanjih posegale po najvišjih rezultatih, smo že pred koncem tekmovanja neuradno vedeli, da je tekmovalna enota GD Begunje z najboljšim rezultatom v moških skupinah osvojila še drugo lovoriko V. jugoslovanskega gasilskega tekmovanja — absolutnega prvaka Jugoslavije v moški konkurenci. S tem uspehom so si zagotovili nastop na gasilski olimpiadi, ki bo naslednje leto v ZR Nemčiji, kjer bodo branili tretje mesto v svoji skupini.

Da pa je uspeh begunjskih gasilcev še večji, je zasluga tudi pionirske ekipe, ki je v svo-

pravljen tako, da morajo na njih gasilci izvajati gasilske veščine. Vsak del tekmovanja se ocenjuje posebej, dosežena rezultata iz obeh delov pa pogojeta uvrstitev.

Tekmuje se po naslednjih skupinah:

1. skupina: Pionirji A starost 7—10 let.
2. skupina: Pionirji B starost 10—14 let.
3. skupina: Mladinci starost 14—18 let.
4. skupina: Članice GD starost nad 18 let.
5. skupina: Članice IGD starost nad 18 let.
6. skupina: Člani GD starost nad 18 let.
7. skupina: Člani IGD starost nad 18 let.
8. skupina: Poklicni gasilci teritorialnih enot.
9. skupina: Poklicni gasilci industrijskih enot.
10. skupina: Pripadniki JLA.

Tekmovanje se organizira vsaka štiri leta. Zanimivost zveznega tekmovanja je tudi ta, da enote tekmujejo za posamezni del tekmovanja v skupinah po štiri enote, ki prično izvajati svoje naloge na strel starterja.

Vse tekmovalne enote so stremele k čimboljši uvrstitvi, kar so pokazali tudi zelo tesni rezultati ekip. Razlike med posameznimi ekipami so bile minimalne, zato so se vodili dramatični boji na štafetni progi, saj je lahko za sekundo boljši

Program kina Radovljica

OD 2. 10. DO 5. 11. 1980

OSMI POTNIK
angleška barvna fantas. groz.
2. in 7. 10. ob 20. uri

ČLOVEK DINAMO
hongkonški barvni karate film
3. in 5. 10. ob 20. uri, 4. 10. ob 18. uri

VANESA
zah. nemški barvni erot. film
4. 10. ob 20. uri, 5. 10. ob 18. uri

NE UKRADI MI OTROKA
amer. nem. barvni vojni film
6. in 8. 10. ob 20. uri

ZVEZDA DISKO KLUBA
angleški barvni film
9. in 12. 10. ob 20. uri

NORMA REA
ameriški barvni film
10. in 13. 10. ob 20. uri

ROBIJAŠKI BLUES
ameriški barvni film
11. in 14. 10. ob 20. uri, 12. 10. ob 18. uri

PALČICA
japonski barvni risani film
11. 10. ob 18. uri, 15. 10. ob 20. uri

OROŽNIK PROTI MARSOVCEM
francoski barvni zabavni film
16. in 18. 10. ob 20. uri, 19. 10. ob 18. uri

MOSFERATU FANTOM NOČI
zahodno nemška barvna grozlj.
17., 19. in 21. 10. ob 20. uri

UPORNIK ŠAOLINA
hongkonški barvni film
18. 10. ob 18. uri, 20. in 22. 10. ob 20. uri

POLICIJSKI PES
amer. španski barvni krim. film
23. in 26. 10. ob 20. uri, 25. 10. ob 18. uri

KAČJE GNEZDO
italijanski barvni film
24., 27. in 29. 10. ob 20. uri

NEBO LAHKO POČAKA
amer. barvni zabavni film
25. in 28. 10. ob 20. uri, 26. 10. ob 18. uri

V STRAHU SO HITRE NOGE
francoski barvni zabavni film
30. 10. in 2. 11. ob 20. uri

AMERIŠKA GROZNICA
italijanski barvni glasbeni film
31. 10. in 3. 11. ob 20. uri

ZADNJA DIRKA
jugoslovanski barvni film
1. 11. ob 18. uri, 4. 11. ob 20. uri

PRESAJANJE MOŠKOSTI
italijanski barvni film
1. in 5. 11. ob 20. uri, 2. 11. ob 18. uri

Državni prvaki so bili doma lepo sprejeti

ji skupini dosegla odlično drugo mesto.

Rezultati slovenskih ekip do četrtega mesta so naslednji:

Pionirji A: Železarna Štore I. mesto

Pionirji B: GD Begunje II. mesto, GD Moste III. in GD Dob IV. mesto

Mladinci: GD Hajdoše I. in GD Gorje I. mesto

Članice IGD: IGD Krka I. mesto, IGD Meblo III. mesto
Člani IGD: IGD Elektrokovina Maribor III. mesto

Člani GD: GD Begunje I. mesto, GD Kotlje II. in GD Dob IV. mesto.

Enota garnizona Bohinjska Bela je osvojila V. mesto.

Odlični rezultati in osvojena mesta dokazujejo, da so slovenski gasilci strokovno dobro izurjeni in pripravljeni izvrševati naloge, ki so jim zadane.

Zmaga članske enote Begunje ter dobra uvrstitev njihove pionirske ekipe pa tudi mladinske ekipe GD Gorje, vse to bo poneslo glas o uspešnem delu gasilcev radovljiške občine po vsej domovini. Doseženi uspehi niso stvar naključja, ampak večdesetletnega dela gasilcev na tem področju. Uspeh, ki so ga dosegle naše enote na zveznem tekmovanju, je kronal ves trud in vloženo delo posameznih ekip. Doseženi rezultati so nam lahko v ponos in spodbudo k še boljšemu delu in prizadevanju. Veselju GD Begunje se pridružujemo tudi mi, saj so k tako velikemu uspehu doprinesli tudi naši sodelavci, ki aktivno delujejo v GD Begunje. Za uspeh jim iskreno čestitamo in želimo podobnih uspehov na gasilski olimpiadi.

Jože Smole

VERIGA je glasilo delovne organizacije Slovenske železarne — Veriga n. sol. o., Lesce. Izhaja enkrat mesečno. Ureja ga uredniški odbor: Kozamernik Marjana, dipl. oec., Arh Zdenka, Vidic Božena, Vovk Franci in Torkar Mitja. Odgovorni urednik Torkar Mitja.

Glasilo je po 7. točki 36. člena Zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informiranje SRS prosto plačila prometnega davka — Tiska Tiskarna Ljubljana.